

rátu Čechy a Morava sdělil úřad pana říšského protektora v Čechách a na Moravě dopisem ze dne 2. února 1940, č. XVI, Gen. II 291/40, toto:

»Podle § 1, č. 2 nařízení o výkonu soudnictví v občanských věcech právních v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 14. dubna 1939 (Říš. zák. I, str. 759) vztahuje se německé soudnictví na exekuční řízení proti dlužníkům německé státní příslušnosti; opačně podléhají exekuční řízení proti dlužníkům protektorátní příslušnosti soudnictví Protektorátu. V rámci této příslušnosti může každý exekuční soud prováděti exekuční opatření všeho druhu a proto i zabavit a přikázati pohledávky bez ohledu na to, zda poddlužník je německé státní příslušnosti nebo příslušnosti Protektorátu. I když poddlužník není soukromou osobou, nýbrž fiskem nebo jinou korporací veřejného práva, není odůvodněn rozdíl pro příslušnost a řízení. Německým soudům Protektorátu není tedy bráněno zabavovati pohledávky německých dlužníků proti Protektorátu Čechy a Morava; opačně mohou soudy Protektorátu zabavit a přikázati nároky dlužníků protektorátní příslušnosti proti Říši.« (Č. 6594/40.)

Procesní legitimace separačního kurátora?

Věřitelka vymáhá žalobou u krajského soudu civilního v Praze č. j. Ck VI 131/38, proti neodevzdané pozůstalosti svoji pohledávku, jejímž věřitelům bylo povoleno oddělení pozůstalostního jmění od jmění dědice.

Nejvyšší soud rozhoduje o dovolání strany žalující, nařídil nyní, aby řízení bylo soudem I. stolice doplněno výsledkem separačního kurátora pozůstalosti za příbrání obou stran z těchto důvodů:

»Podle spisu D V 175/39 okresního soudu civilního pro vnitřní Prahu bylo povoleno oddělení pozůstalostního jmění (§ 812 o. z.). V takovém případě, bylo-li pozůstalostním soudem povoleno oddělení celé pozůstalosti od jmění dědice a byl-li zřízen opatrovník této celé pozůstalosti je tento opatrovník povolán k tomu, aby zastupoval pozůstalost i v pasivních sporech pozůstalosti.

Budiž proto separační opatrovník vyslechnut o tom, zda vstupuje do sporu a zda jako zákonný zástupce žalované pozůstalosti dodatečně řádně schvaluje vedení rozepře.«

Stanovisko Nejvyššího soudu mění dosavadní konstantní praxi, dle které separační opatrovník byl oprávněn jen spravovati oddělenou pozůstalost, nikoliv však také ji zastupovati (viz na př. rozhodnutí č. 58 u § 812 Rouček-Sedláček, Komentář k zákoníku obč.).

O ručení za úrazy na chodníku (při sněhu a náledí).

V ročníku I., na str. 113 a v ročníku II. na str. 41 sledoval advokát Dr. Hora vývoj otázky, kdo a jak ručí za úrazy na chodníku při sněhu a náledí. Dnes otiskujeme rozsudek nejvyššího soudu uveřejněný v úřední sbírce pod č. 17.306. Jde o rozhodnutí z 19. května 1939, Rv I 2012/38, jehož nadpis zní:

»Povinnost, uložená majitelům domu (jich zástupcům) v Praze, vyhláškou pražského magistrátu ze dne 7. března 1888, č. 165.538, aby čistili chodníky podél svého pozemku od sněhu a při náledí je posypali říčním pískem, má zákonný podklad v § 81 pražského obecního statutu ze dne 27. dubna 1850, č. 85 z. z. a v guberniální vyhlášce ze dne 25. května 1838, č. 22.871, Sb. z. prov. pro Čechy č. 134.«

Srov. Sb. n. s. č. 6724, 12803, Boh. 12294, 12358.

Žalobkyně utrpěla pádem na kluzkém a zasněženém chodníku před domem žalovaného státu úraz. Tvrdíc, že správce domu i domovník domu, před nímž utrpěla úraz, jsou osobami nezdatnými, protože zanedbali povinnost, uloženou jim policejními předpisy, aby se totiž postarali o písek a posypání chodníku, domáhá se žalobkyně na žalovaném státu náhrady utrpěné škody. Nižší soudy uznaly žalobou uplatňovaný nárok důvodem po právu, prvý soud z těchto důvodů: Z výsledku průvodního dospívá soud k úsudku, že jak Josef K., tak František P. zanedbali povinnost, k jejímuž plnění byli zvláště ustanoveni. I když se jedná jen o případ ojedinelý, toto zanedbání povinnosti, k jejímuž plnění zvláště byli ustanoveni, je činí nezdatnými podle § 1315 obč. zák. a důsledkem toho je žalovaná strana povinna k náhradě škody, způsobené opomenutím péče o chodník. P. i K. byli si vědomi své povinnosti dbáti, aby sníh byl odstraňován a kluzký chodník sypán. Tato povinnost byla jim uložena vyhláškou Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 7. března 1888 (§ 12). K námitce strany žalované, že vyhláška tato je nezákonnou a že o tom jest rozhodnuto správním soudem nálezem ze dne 2. dubna 1936, č. 8074/33, jest uvést, že nález netýká se obce Prahy, nýbrž obce Ústí n. Lab. Stanovisko svoje odůvodňuje nejvyšší správní soud tím, že není obecného zákonného předpisu, podle něhož by obec mohla povinnost, která podle zákona postihuje ji samou, přesunouti na osobu třetí. Jinak se ale věc má, jde-li o Prahu. Tu je třeba dbáti vyhlášky Českého gubernia z 25. května 1838, č. 22.871 ve sbírce zemských zákonů, tak. zv. Provinzialgesetzsammlung für Böhmen, svazek XX. č. 134. Tento předpis ve spojení s § 81, odst. 1, statutu města Prahy podle zákona z 27. dubna 1850, č. 85 ř. z. jest zákonnou oporou pro vyhlášku města Prahy a proto nejvyšší správní soud uznává, že vyhláška Gubernia z 25. května 1838 se nevztahuje

na jiné obce v Čechách s výjimkou hl. města Prahy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaná strana hájí stanovisko, že základem ručení může býti pouze nezdatnost, t. j. vlastnost trvalá, při čemž nutno prý vzít v úvahu delší období činnosti osoby, které se týče. Než dovolací soud má za to, že právní názor, z něhož vycházel odvolací soud, jest správným a odpovídá zjištěnému skutkovému stavu. Jak zjištěno, omlouval se domovník před sporem u otce žalobkyně, že nedostal písek. Ve sporu pak jako svědek zas tvrdil, že posypal chodník, takže po 3. hod. odpoledne v den úrazu byl chodník čistý a posypaný. Avšak bylo zjištěno, že v době úrazu, t. j. as ve 4 hod. odpoledne posypáno nebylo, ač byl písek k dispozici. Šlo o dodržení nařízení v magistrátní vyhlášce, kterým se mělo zabrániti i nahodilému úrazu. K zachování tohoto předpisu byl domovník zvláště ustanoven a na své povinnosti upozorněn. Měl a musil proto věděti, jaké nebezpečí hrozí, když nebude chodník, určený k veřejnému používání řádně posypán. Zdatnost předpokládá nejen způsobilost, nýbrž též opravdovou svědomitost, stavu věci vyhovující plnou dbalost a pozornost. Průkazem nezdatnosti může se státi i jediné hrubé pochybení, svědčící o vědomé nedbalosti, jak tomu bylo, hledíc k zjištěnému stavu věci v souzeném případě. Nižší soudy také správně posoudily platnost vyhlášky magistrátu pražského ze dne 7. března 1888, čís. 165.538 o čištění a posypávání chodníků, jejíž nešetření jest podkladem žalobního nároku. Povinnost uložená majitelům domu v Praze, resp. jich zástupcům, aby čistili od sněhu chodníky podél svého pozemku a při náledí posypali chodníky říčním pískem, má zákonný podklad v § 81 pražského obecního statutu ze dne 27. dubna 1850, čís. 85 z. z. a v guberniální vyhlášce ze dne 25. května 1838, čís. 22.871 Sb. zák. prov. pro Čechy čís. 134 (srov.

těž rozhodnutí čís. 6724 a 12803 Sb. n. s.). Nález nejvyššího správního soudu ze dne 17. února 1936, č. j. 10.579/35 (Bohušlav, čís. 12294/36), na něž dovolatelka poukazuje, nedopadá v souzeném případě, ježto se týká vyhlášky městské rady hlavního zemského města Brna.

Odčitatelnost příspěvků do odborových organizací.

»Finanční právník« v čísle 2 letošního ročníku otiskuje důležitý výnos zem. fin. ředitelství z 5. VI. 1939, č. j. XVI-1784 ai 1939, týkající se lékařů:

»Zjistili jsme, že některé úřady neuznávají jako odčitatelné příspěvky lékařů do odborových organizací, s výjimkou příspěvků do lékařské komory. Jde o příspěvky Ústřední jednotě čes. lékařů, lékařským župám, resp. Spolku pokladenských lékařů. K tomu podotýkáme: Podle ustanovení § 15, č. 1 zák. o př. d. nutno za odčitatelné považovati nejen příspěvky placené poplatníky — lékaři do jejich organizace ústřední, nýbrž i do jejich místních odboček a rovněž i do Spolku pokladenských lékařů. Ovšem v těch případech, kdy se z dani podrobených příjmů ze služebního poměru odpočítá paušál podle § 15, č. 1, písm. d) cit. zák., jsou všechny zmíněné příspěvky podle odst. 4 a 5 prov. nař. k § 11, odst. 2 zák. kryty tímto paušálem. V oněch pak případech, kdy se zdaňují

příjmy jak služební, tak i neslužební a u služebních požitků byl odečten paušál podle § 15, č. 1, lit. d) zák. o př. d. odpočítají se zmíněné příspěvky jen částkou, která připadá poměrně na požitky neslužební. Byly-li jak u příjmů služebních, tak i příjmů neslužebních uplatněny výdaje (podle zákona odpočitatelné) částkou skutečně vynaloženou, rozvrhnou a odečtou se placené příspěvky ve stejném poměru, jako ostatní výdaje a příjmy s lékařskou praxí související.«

Ustanovení tohoto výnosu možno analogicky jistě uplatnit i u ostatních svobodných povolání.

Informativní výtahy o nových normách.

Časopis »Finanční Zpravodaj s přílohou Archiv peněžní praxe« uveřejňuje od 1. I. 1940 úplný chronologický přehled všech norem v Protektorátě platných a uvádí u každé normy stručný obsah. Čtenář má pak možnost opatřiti si jen ony částky zákonů a nařízení, v nichž norma, o kterou se zajímá, jest uveřejněna. Z přehledu vyplývá, že v době od 1. I. do 14. II. 1940 bylo vydáno neméně než 166 norem u nás platných. Pro závažnost tohoto počínu redakce »Finančního Zpravodaje« upozorníme na něj své čtenáře.

Pužman.

Autoři článků v tomto čísle:

Advokát v Praze Dr. Karel Knap, přednosta soudu v Počátkách Dr. Jiří Cerman, min. rada ministerstva vnitra Vladimír Verneř, vrch. komisař ministerstva financí Dr. Josef Boura, rada vrchního soudu v Praze Dr. Josef Frýdrych, rada kraj. soudu civ. v Praze Dr. Vlastimil Sobota, taj. Pražské městské spořitelny Dr. Vladimír Kuběš, univ. doc. a odb. rada min. vnitra Dr. Jaroslav Pošvář, soudní rada Dr. Josef Kroc, adv. koncipient Dr. Zbyněk Taucman.